

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (tizedik tanács)

2020. július 2.*

[A 2020. szeptember 3-i végzéssel kijavított szöveg]

„Előzetes döntéshozatal – A Bíróság eljárási szabályzata 53. cikkének (2) bekezdése – Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése – Hatékony bírói jogvédelem az uniós jog által szabályozott területeken – A bírói függetlenség elve – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – A Bíróság hatásköre – EUMSZ 267. cikk – Elfogadhatóság – A bírósági ügyek kiosztására vonatkozó nemzeti rendelkezések – Jogorvoslat – Az értelmezés szükségessége a kérdést előterjesztő bíróság számára ítéletének meghozatalához – Nyilvánvaló elfogadhatatlanság”

A C-256/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2019. március 26-án érkezett, 2019. február 27-i határozatával terjesztett elő

az **S. A. D. Maler und Anstreicher OG**

által indított,

a **Magistrat der Stadt Wien,**

a **Bauarbeiter Urlaubs- und Abfertigungskasse**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis tanácselnök (előadó), M. Ilešič és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

[A 2020. szeptember 3-i végzéssel kijavítva] tekintettel az írásbeli szakaszra,

[A 2020. szeptember 3-i végzéssel kijavítva] figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az osztrák kormány képviseletében J. Schmoll, M. Augustin és C. Drexel, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében A. Falk és H. Shev, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében P. Van Nuffel és F. Erlbacher, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint a Bíróság az eljárási szabályzata 53. cikkének (2) bekezdése alapján, indokolt végzéssel határoz,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének, valamint a tényleges érvényesülés elvének értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet az S.A.D. Maler und Anstreicher OG (a továbbiakban: Maler) által indított eljárás keretében terjesztették elő, amelynek tárgya annak a határozatnak a jogszerűsége, amelyben kötelező törvényes járulékok megfizetésére kötelezik.

Jogi háttér

- 3 A Bundes-Verfassungsgesetz (osztrák szövetségi alkotmányos törvény, a továbbiakban: B-VG) 83. cikke úgy rendelkezik, hogy a rendes bíróságok szervezetét és hatáskörét szövetségi törvény határozza meg, és senkit sem lehet elvonni a törvényes bírójától.
- 4 A B-VG 87. cikke értelmében:

„1. A bírák igazságszolgáltatással kapcsolatos feladataik ellátása során függetlenek.

2. A bíró igazságszolgáltatási tevékenységet végez, amikor a törvény vagy a bírósági ügyelosztási rend alapján rá ruházott feladatokat látja el, kivéve azokat a bírósági közigazgatási ügyeket, amelyeket a törvény nem utal tanácsokhoz vagy bizottságokhoz.

3. Az ügyeket a bíróság bírái között szövetségi törvény által meghatározott időszakra előzetesen elosztják. A bírónak így kiosztott ügyeket csak szövetségi törvény által e célból előírt tanácsai határozattal lehet elvonni, kizárólag akadályoztatás esetén vagy abban az esetben, ha a feldolgozandó ügyek mennyisége akadályozza a bírót abban, hogy észszerű időn belül elbírálja azokat.”
- 5 A B-VG 135. cikkének (2) bekezdése szerint a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) előre meghatározott ügyelosztási rendjét a törvény által meghatározott időszakra előzetesen kell kialakítani. A Gesetz über das Verwaltungsgericht Wien (a bécsi közigazgatási bíróságról szóló törvény) 18. §-a szerint ez az időszak naptári évekből áll.
- 6 A B-VG 135. cikkének (3) bekezdése értelmében az előre meghatározott ügyelosztási rend alapján a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság) tagjának kiosztott ügyet csak az ügyelosztás előre meghatározott rendjének kialakítására hatáskörrel rendelkező szerv vonhatja el, és csak abban az esetben, ha a tag nem tudja ellátni a feladatait vagy ha a tag a munkateher miatt, észszerű időn belül nem tudja ellátni a feladatait.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 A Maler egy festővállalkozás, amelyet a Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse (építőipari munkások szabadság- és végkielégítési pénztára, Ausztria, a továbbiakban: BUAK) két határozatával a Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz (az építőipari munkások fizetett szabadságáról és végkielégítéséről szóló törvény) (BGBl. 414/1972) alapeljárás tényállásának megvalósulása időpontjában hatályos változata (a továbbiakban: BUAG) alapján kötelező törvényes járulékok megfizetésére kötelezett.
- 8 Ez a törvény hozta létre a BUAK-ot, egy olyan köztestületet, amelynek feladata a BUAG-ban előírt juttatások kifizetésére szolgáló pénzeszközök beszedése. E testület felel az építőipari munkásoknak a fizetett szabadság idejére járó juttatások kezeléséért és kifizetéséért.
- 9 Mivel a Maler nem tett eleget e járulékfizetési kötelezettségének, a BUAK két végrehajtható okiratot bocsátott ki vele szemben. E társaság ezután közigazgatási jogorvoslati kérelmet nyújtott be a Magistrat der Stadt Wienhez (Bécs város önkormányzata, Ausztria), amely azonban 2018. június 19-i határozatával ezen okiratokat hatályukban fenntartotta. Ekkor a Maler keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Wienhez (bécsi közigazgatási bíróság) e határozat ellen. E bíróság előtt azzal érvelt, hogy alkalmazottai nem tartoznak ennek a törvénynek a hatálya alá, ennél fogva nem köteles megfizetni a BUAK által megállapított bérkiegészítéseket és járandóságokat.
- 10 A kérdést előterjesztő bíróság, amely pontosítja, hogy egyesbíróként (a továbbiakban: kérdést előterjesztő bíró) jár el, jelzi, hogy a BUAK az osztrák jog által a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 299., 9. o.) 7. cikkéből eredő védelem munkavállalóknak való biztosítása érdekében létrehozott testület, amely cikk szerint a tagállamok kötelesek meghozni a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy minden munkavállalót legalább négy hét fizetett éves szabadság illessen meg a nemzeti jogszabályok és/vagy gyakorlat által megállapított ilyen szabadságra való jogosultság és ennek megadása feltételeinek megfelelően.
- 11 Az alapügyet 2018. július 26-án a Verwaltungsgericht Wiennél (bécsi közigazgatási bíróság) egy ügyszámon vették nyilvántartásba, és a kérdést előterjesztő bírónak osztották ki.
- 12 A kérdést előterjesztő bíró rámutat arra, hogy Bécs város önkormányzata 2018. június 19-i határozatával a Maler két, különböző időpontokban benyújtott panaszát utasította el, a BUAK által kibocsátott végrehajtható okiratok elleni panaszát és a pénztárnak az e társasággal szembeni követelése elleni panaszt.
- 13 A kérdést előterjesztő bíró szerint bár hozzá formálisan csak egy keresetet nyújtottak be egy határozat ellen, valójában úgy kell tekinteni, hogy két keresetet nyújtottak be két különböző határozat ellen. Megjegyzi azonban, hogy a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság) hivatala egy keresetként vette nyilvántartásba a szerinte két keresetet. A kérdést előterjesztő bíró kifejti, hogy megsértették a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság) előre meghatározott ügyelosztási rendjét, mivel két különböző kereset egy ügyszámon történő nyilvántartásba vételével megsértették az ügyek kiosztásának szabályát, amelyet, ha helyesen alkalmaztak volna, két különböző bírónak osztották volna ki e kereseteket.
- 14 A kérdést előterjesztő bíró megjegyzi, hogy tájékoztatta a bírósága hivatalát erről a „hibáról”.
- 15 A hivatal a Maler által, 2018. július 31-én benyújtott keresetet egy második ügyszámon vette nyilvántartásba, mivel ez a kereset a 2018. június 19-i határozat rendelkező részének egy másik pontja ellen irányult. Ezt a második ügyet azonban ismét ugyanannak, azaz a kérdést előterjesztő bírónak osztották ki.

- 16 Ez utóbbi kifejti, hogy 2018. augusztus 3-án „hatáskör hiányára alapított kifogást” tett a bírósága elnökénél e kiosztás miatt. A kérdést előterjesztő bíró szerint a hivatalnak, az előre meghatározott ügyelosztási rendnek megfelelően, a második számon nyilvántartásba vett ügyet egy másik bírónak kellett volna kiosztania.
- 17 A kérdést előterjesztő bíró szerint, mivel a bíróság elnöke szóbeli utasítást adott a hivatalnak, hogy ne változtasson az első ügy eredeti kiosztásán, és egyesítse ezzel a második ügyet, figyelmen kívül hagyta az előre meghatározott ügyelosztási rendet szabályozó rendelkezéseket.
- 18 A kérdést előterjesztő bíró szerint csak az előre meghatározott ügyelosztási renddel foglalkozó bizottság, mint testület, jogosult ilyen kiosztásra.
- 19 A kérdést előterjesztő bíró megjegyzi, hogy sohasem tájékoztatták sem erről az „eljárásról”, sem a második ügy „leplezett” kiosztásáról. Hozzáteszi, hogy az osztrák jogrend nem teszi lehetővé jogorvoslat benyújtását a bíróság elnökének ilyen típusú „eljárásával” szemben.
- 20 A kérdést előterjesztő bíró 2018. október 5-én kérelmet nyújtott be a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság) elnökéhez mint az ügyelosztási bizottság elnökéhez, annak megállapítása iránt, hogy nem rendelkezik hatáskörrel az alapügy eldöntésére. A kérelmében kifejezetten hivatkozott a Verfassungsgerichtshof (alkotmánybíróság, Ausztria) ítélkezési gyakorlatára, amely szerint egy olyan bíró határozatát, akire a tagsága szerinti bíróság belső ügyelosztási rendje ellenére bízta rá egy ügy elbírálását, hatáskörrel nem rendelkező igazságszolgáltatási szerv által hozott határozatnak kell minősíteni. A kérdést előterjesztő bíró kifejti, hogy a Verfassungsgerichtshof (alkotmánybíróság) úgy ítélte meg, hogy egy ilyen határozat sérti a B-VG 83. cikkének (2) bekezdésében foglalt alkotmányos rendelkezéseket és az 1950. november 4-én Rómában aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény, a továbbiakban: EJEE) 6. cikkének (1) bekezdését, ezért alkotmányellenes. A bíró e kérelem alátámasztására azt is állította, hogy amennyiben alkotmányellenes határozatot hoz, akkor munka-, fegyelmi-, büntető- és kártérítési jogi szankciókkal kell számolnia. Megjegyezte ezen kívül, hogy az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése értelmében köteles megakadályozni az alkotmányellenes bírósági határozat meghozatalát.
- 21 A kérdést előterjesztő bíró tagsága szerinti bíróság elnöke 2018. október 10-i levelében arról tájékoztatta e bírót, hogy hatáskörrel rendelkezik a szóban forgó alapügy eldöntésére és kötelessége eljárni. Ebben a levélben kifejtette, hogy a kereset tárgyát csak egy közigazgatási határozat képezi, tehát csak egy ügyről van szó.
- 22 Mivel a kérdést előterjesztő bíró úgy tekintette, hogy ez a levél közhatalmi aktusnak minősül, jogorvoslati kérelmet nyújtott be ellene a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) előtt.
- 23 Ez a bíróság 2018. november 21-i végzésével elfogadhatatlanság miatt elutasította e kérelmet, lényegében azzal az indokkal, hogy csak a közigazgatási bíróság előtti eljárásban részt vevő felek érvényesíthetnek a törvény által kijelölt bíró védelmére vonatkozó alanyi jogot. A közigazgatási bíróság tagjának alanyi jogát viszont nem sértheti egy téves kiosztás, és jogorvoslattal sem élhet az ilyen kiosztás ellen.
- 24 A kérdést előterjesztő bíró megjegyzi, hogy ezzel a végzéssel azonban a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) elismerte, hogy ha a kérdést előterjesztő bíró álláspontja helytálló, akkor – a hatáskörének abból eredő hiánya miatt, hogy ezt az ügyet jogellenesen osztották ki neki – az alapügyben eljáró bíróként meghozandó határozata figyelmen kívül hagyná a B-VG 83. cikkének (2) bekezdésében és az EJEE 6. cikkének (1) bekezdésében rögzített törvényes bíróhoz való jog garanciáját, következésképpen ez a határozat alkotmányellenes lenne.

- 25 A kérdést előterjesztő bíró úgy véli továbbá, hogy a törvény által, az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett bírói jogvédelem testületeként létrehozott bíróságokon belül a benyújtott ügyeket bármilyen kiosztás előtt az előre meghatározott elosztási rend szerint kell beazonosítani, máskülönben a rendelkezés sérül.
- 26 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíró egyfelől megjegyzi, hogy az osztrák jog nem teszi lehetővé a jogorvoslatot, ha egy adott ügyet az előre meghatározott ügyelosztási rend megsértésével osztanak ki egy bíróra, és így a bíró vagy köteles olyan határozatot hozni, amely sérti a feleknek az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése által biztosított jogait, vagy köteles tartózkodni a döntéshozataltól, és ezzel ugyanúgy megsérti a feleknek ugyanebben a rendelkezésben rögzített jogait. Másfelől, mivel nem szereznek tudomást az előre meghatározott ügyelosztási rendet sértő szabálytalanságokról és gyakran tisztán belső eseményekről, az osztrák jog az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének megsértésével megfosztja a feleket az őket megillető jogok tényleges garanciájától.
- 27 E bíró úgy véli, hogy a szóban forgó osztrák jogrendszer komoly kétségeket vet fel a bírák pártatlanságának biztosítása tekintetében. Ugyanis az eljárásban részt vevő fél nem hivatkozhat egy bíró hatáskörének hiányára a bíróság határozathozatala előtt. Ezenkívül a bíró köteles elbírálni az ügyet hatáskörének hiánya ellenére is. Az osztrák jogrendszer tehát megakadályozza, hogy akár a bíró, akár az eljárásban részt vevő felek a határozat meghozatala előtt arra hivatkozzanak, hogy az sérti az EJEE 6. cikkének (1) bekezdését az érintett bíróság előre meghatározott belső ügyelosztási rendjének jogellenessége miatt, amint arról az általa elbírálandó ügyben is szó van.
- 28 E körülmények között a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1. Úgy kell-e értelmezni a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint a tényleges érvényesülés elvét – legalábbis egy olyan nemzeti jogrendszer tekintetében, amely a bíróságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása céljából alkotmányában előírja az ahhoz való alapvető jogot, hogy az ügyeket általános szabályok szerint előre meghatározott, állandó ügyelosztási rend szerint osszák ki a bírókra –, hogy a jogalkotónak biztosítani kell, hogy ez az alapjogi garancia tényleges, és ne pusztán elméleti legyen?

a. Kiegészítő kérdés: az 1. kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

- Előírja-e a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, valamint a tényleges érvényesülés elve, hogy a jogalkotó valamilyen módon biztosítani köteles az állandó ügyelosztási rendhez való alapvető jogot az alkotmányban rögzítő nemzeti jogrendszerben, és ha igen, milyen kötelezettséget ró rá?

b. Kiegészítő kérdések: az 1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

- Megköveteli-e a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, valamint a tényleges érvényesülés elve – legalábbis az állandó ügyelosztási rendhez való jogot az alkotmányban rögzítő nemzeti jogrend tekintetében – az ügy valamely bíróra történő kiosztására vonatkozó utasítás, illetve cselekmény figyelmen kívül hagyását, ha ezen utasításra, illetve e cselekményre a törvény szerint hatáskörrel nem rendelkező szerv adott utasítást, illetve a cselekményt ilyen szerv végezte?
- Előírja-e a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, valamint a tényleges érvényesülés elve – legalábbis az állandó ügyelosztási rendhez való jogot az alkotmányban rögzítő nemzeti jogrend tekintetében –, hogy a bírósági ügyrend a bírósági ügyek kiosztásával foglalkozó szerv részére a kiosztásra vonatkozó döntés tekintetében – ha egyáltalán biztosíthat mérlegelési jogkört – kizárólag csak egy már előre meghatározott szűk mérlegelési jogkört biztosíthat?

2. a. Úgy kell-e értelmezni a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint a tényleges érvényesülés elvét – legalábbis egy olyan nemzeti jogrendszer tekintetében, amely a bíróságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása céljából alkotmányában előírja az ahhoz való alapvető jogot, hogy az ügyeket általános szabályok szerint előre meghatározott, állandó ügyelosztási rend szerint osszák ki a bírókra –, hogy azon bíró számára, akinek kétségei vannak 1) a bírósági ügyelosztási rend jogszerűségét illetően, 2) a bírósági ügyelosztási rendet végrehajtó bíróságon belüli, e bíró tevékenységét közvetlenül érintő döntés (különösen ügyek kiosztására vonatkozó döntés) jogszerűségét illetően, e kétségekre tekintettel lehetőséget kell biztosítani arra, hogy (e bíró számára különösen anyagi terhet nem jelentő) jogorvoslatot terjesszen elő más olyan bíróságnál, amely teljes jogkörrel rendelkezik a jogellenesnek minősített jogi aktus jogszerűségének felülvizsgálatára?
- b. Nemleges válasz esetén: vannak-e a jogalkotó által garantálandó más olyan rendelkezések, amelyek biztosítják, hogy a bírónak lehetősége legyen az ügyek kiosztásával kapcsolatos törvényi (különösen bíróságon belüli) rendelkezések tiszteletben tartására vonatkozó, őt érintő törvényi rendelkezések betartását elérni?
3. a. Úgy kell-e értelmezni a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint a tényleges érvényesülés elvét – legalábbis egy olyan nemzeti jogrend tekintetében, amely a bíróságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása céljából alkotmányában előírja az ahhoz való alapvető jogot, hogy az ügyeket általános szabályok szerint előre meghatározott, állandó ügyelosztási rend szerint osszák ki a bírókra –, hogy a valamely bírósági eljárásban részt vevő azon fél számára, amelynek kétségei vannak 1) a bíróságon belüli ügyelosztási rend valamely, a fél eljárásának lefolytatása szempontjából meghatározó rendelkezésének jogszerűségét illetően, 2) ezen eljárás egy bizonyos bíróra történő kiosztásának jogszerűségét illetően, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy e kétségekre tekintettel még a bírósági határozat elfogadása előtt (e fél számára túlzott anyagi terhet nem jelentő) jogorvoslatot terjesszen elő más olyan bíróságnál, amely teljes jogkörrel rendelkezik a jogellenesnek minősített jogi aktus jogszerűségének felülvizsgálatára?
- b. Nemleges válasz esetén: vannak-e a jogalkotó által garantálandó más olyan rendelkezések, amelyek biztosítják, hogy a félnek még a bírósági határozat elfogadása előtt lehetősége legyen elérni a »törvényes bíró« tiszteletben tartásához való alapvető joga betartásának jogszerűségét?
4. a. Úgy kell-e értelmezni a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint a tényleges érvényesülés elvét – legalábbis egy olyan nemzeti jogrendszer tekintetében, amely a bíróságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása céljából alkotmányában előírja az ahhoz való alapvető jogot, hogy az ügyeket általános szabályok szerint előre meghatározott, állandó ügyelosztási rend szerint osszák ki a bírókra –, hogy a bírósági ügyelosztási rend és az ügyek iktatásával kapcsolatos bírósági dokumentáció oly módon átlátható és érthető legyen, hogy a bírónak, illetve valamely félnek lehetősége legyen különös ráfordítás nélkül felülvizsgálni a konkrét ügy valamely bíróra, illetve egy bizonyos bírósági tanácsra történő kiosztásának a bírósági ügyelosztási rend előírásaival való összhangját?
- b. Nemleges válasz esetén: vannak-e a jogalkotó által garantálandó más olyan rendelkezések, amelyek biztosítják, hogy valamely bírónak, illetve valamely félnek lehetősége legyen tudomást szerezni egy bizonyos bírósági ügy kiosztásának jogszerűségéről?
5. a. Úgy kell-e értelmezni a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését, valamint a tényleges érvényesülés elvét – legalábbis egy olyan nemzeti jogrend tekintetében, amely a bíróságok függetlenségének és pártatlanságának biztosítása céljából alkotmányában előírja az ahhoz való alapvető jogot, hogy az ügyeket általános szabályok szerint előre meghatározott, állandó ügyelosztási rend szerint osszák ki a bírókra –, hogy az eljárásban részt vevő felek és a bírósági eljárás bírója számára lehetővé kell tenni, hogy különös saját közreműködés nélkül tartalmilag megértsék az ügyelosztási rend

szabályait, valamint, hogy az eljárásban részt vevő felek és a bíró számára ilyen módon lehetővé kell tenni, hogy az ügynek valamely bíróra, illetve egy bizonyos bírósági tanácsra történő kiosztásának jogszerűségét felülvizsgálja?

b. Nemleges válasz esetén: vannak-e a jogalkotó által garantálandó más olyan rendelkezések, amelyek biztosítják, hogy valamely bírónak, illetve valamely félnek lehetősége legyen tudomást szerezni egy bizonyos bírósági ügy kiosztásának jogszerűségéről?

6. Milyen cselekvési kötelezettsége van – az uniós jogi eljárási rendelkezések tiszteletben tartására vonatkozó uniós jogi kötelezettségére tekintettel – annak a bírónak, akit egy általa meg nem támadható (bírószálon kívüli vagy bírószálon belüli) jogi aktus az uniós joggal ellentétes és a felek jogait sértő cselekményre kötelez?”

A Bíróság hatásköréről és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

29 A Bíróság eljárási szabályzata 53. cikke (2) bekezdésének megfelelően, ha a Bíróságnak nyilvánvalóan nincs hatásköre az ügy elbírálására, vagy ha a kérelem, illetve a kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan, a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően – az eljárás folytatása nélkül – az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat az ügyben.

30 A jelen ügyben alkalmazni kell e rendelkezést.

31 A Bíróságnak a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálására vonatkozó, az osztrák kormány által vitatott hatásköre tekintetében elsősorban a Charta rendelkezéseit illetően emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatalra utalás keretében a Bíróság kizárólag a számára biztosított hatáskörök korlátain belül értelmezheti az uniós jogot (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 A tagállamok eljárását illetően a Charta alkalmazási körét a Charta 51. cikkének (1) bekezdése határozza meg, amelynek értelmében a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, és ez a rendelkezés megerősíti a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatát, amely szerint az uniós jogrendben biztosított alapvető jogokat az uniós jog által szabályozott valamennyi helyzetre alkalmazni kell, az ilyen helyzeteken kívül azonban nem (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 A jelen esetben, pontosabban a Charta 47. cikkét illetően, amelyre a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem vonatkozik, meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíró előtti jogvita tárgya lényegében a BUA által elfogadott közigazgatási határozat jogszerűsége, amely a bíró szerint a 2003/88 irányelv 7. cikkéből következő védelem munkavállalóknak való biztosítása érdekében az osztrák jog alapján létrehozott testület. Az említett bíró azonban nem tesz fel kérdést a e 7. cikk értelmezésével kapcsolatban, és nem fejti ki azokat az indokokat sem, amelyek tekintetében ez a rendelkezés releváns lenne az alapeljárásban. Önmagában az a tény, hogy a kérdést előterjesztő bíró szerint a BUA az említett 7. cikk „eredménye”, nem elegendő annak megállapításához, hogy a jelen végzés 32. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében az alapeljárásban az uniós jog az irányadó.

34 A fentiek alapján nem állapítható meg, hogy az alapeljárás egy nemzeti szinten alkalmazott uniós jogi szabály értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozik. Ezért a Bíróságnak a jelen ügyben nincs hatásköre a Charta 47. cikkének értelmezésére.

- 35 Másodsorban az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés értelmében a tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a jogalanyok hatékony bírói jogvédelemhez való jogának tiszteletben tartásához szükségesek. A tagállamok kötelesek tehát olyan jogorvoslati és eljárási rendszert kialakítani, amely lehetővé teszi a hatékony bírósági felülvizsgálatot az említett területeken (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének hatályával kapcsolatban egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az említett rendelkezés „az uniós jog által szabályozott területekre” vonatkozik, függetlenül attól a helyzettől, amelyben ezt a jogot a tagállamok a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében végrehajtják (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése így tehát alkalmazandó különösen bármely olyan nemzeti szerv tekintetében, amely bírósággént határozhat az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó, és így e jog által szabályozott területeket érintő kérdésekről (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Márpedig ez a helyzet a kérdést előterjesztő bíró esetében, aki ugyanis az osztrák jog szerinti rendes bíróság tagjaként az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekről határozhat, és az uniós jog szerinti „bírósággént” az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „uniós jog által szabályozott területeken” alkalmazandó osztrák jogorvoslati rendszerbe tartozik, így e bírónak teljesítenie kell a hatékony bírói jogvédelem követelményeit (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy bár a tagállamok igazságszolgáltatási szervezete a tagállamok hatáskörébe tartozik, e hatáskör gyakorlása során a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogból és különösen az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből eredő kötelezettségeiket (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 A fentiek alapján a jelen ügyben a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének értelmezésére.
- 41 Az osztrák és a lengyel kormány, továbbá az Európai Bizottság által felvetett, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságának kérdését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint továbbá az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén a Bíróság megadja számukra az uniós jog értelmezéséhez azokat a támpontokat, amelyek az általuk eldöntendő jogvita megoldásához szükségesek. Az előzetes döntéshozatalra utalás indoka nem az általános vagy hipotetikus kérdésekről való véleménynyilvánítás, hanem az adott jogvita tényleges megoldásának szükségessége (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 43 Az EUMSZ 267. cikkben foglaltak szerint a kért előzetes döntésnek „szükségesnek” kell lennie a kérdést előterjesztő bíróság által az előtte folyamatban lévő ügyben kialakítandó „ítélete meghozatalához” (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 A Bíróság így tehát több ízben emlékeztetett arra, hogy az EUMSZ 267. cikk szövegéből és rendszeréből is kitűnik, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás egyik előfeltétele a nemzeti bíróság előtt ténylegesen folyamatban lévő jogvita, amelynek keretében a nemzeti bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletet tekintetbe vevő határozatot kell hoznia (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 45 Az ilyen eljárás keretében tehát az említett jogvitának és az értelmezni kért uniós jogi rendelkezéseknek kapcsolódniuk kell egymáshoz, hogy az értelmezés a kérdést előterjesztő bíróság által meghozandó határozat szempontjából objektíve szükséges legyen (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 A jelen ügyben először is meg kell állapítani, hogy az alapeljárás egyáltalán nem kapcsolódik érdemben az uniós joghoz, illetve az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséhez, amelyre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések irányulnak, és az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből sem tűnik úgy, hogy a kérdést előterjesztő bíró alkalmazná ezt a jogot, illetve az említett rendelkezést ahhoz, hogy az említett jogvitákra vonatkozó érdemi megoldást tisztázzák. E tekintetben a jelen ügy különbözik például a 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juízes Portugueses ítélet (C-64/16, EU:C:2018:117) alapjául szolgáló ügytől, amelyben a kérdést előterjesztő bírósághoz olyan közigazgatási határozatok megsemmisítése iránti keresetet nyújtottak be, amelyek értelmében a Tribunal de Contas (számvevőszék, Portugália) tagjai illetményének összegét csökkentették az ezt előíró azon nemzeti jogszabály alapján, amelynek az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésével való összeegyeztethetősége a kérdést előterjesztő említett bíróság előtt vita tárgyát képezte (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Másodszor, noha a Bíróság már elfogadhatónak ítélte olyan uniós jogi eljárási rendelkezések értelmezésére vonatkozó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket, amelyeket a kérdést előterjesztő érintett bíróságnak az ítélete meghozatalához alkalmaznia kellett (lásd ebben az értelemben különösen: 2011. február 17-i Weryński ítélet, C-283/09, EU:C:2011:85, 41. és 42. pont), a jelen ügyben előterjesztett kérdések nem erre irányulnak (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 50. pont).
- 48 Harmadszor pedig úgy tűnik, hogy a Bíróság által az említett kérdésekre adandó válasz sem biztosíthatná a kérdést előterjesztő bíró számára az uniós jog olyan értelmezését, amely alapján nemzeti jogi eljárási kérdésekről dönthetne azelőtt, hogy érdemi döntést hozhatna az előtte folyamatban lévő jogvitáról. A jelen ügy ebben különbözik például a 2019. november 19-i A. K. és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítélet (C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982) alapjául szolgáló ügyektől, amelyekben a Bíróságtól előzetes döntéshozatal keretében kért értelmezés – amint az ezen ítélet különösen 100., 112. és 113. pontjából is kitűnik – befolyásolhatta az uniós joggal kapcsolatos jogviták érdemi elbírálására joghatósággal rendelkező bíróság meghatározásának kérdését (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 49 Ugyanis a jelen végzés 14–17. pontjában leírtak szerint a kérdést előterjesztő bíró először belső „panasz” útján, majd bírósági úton a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) előtt, valamint az osztrák kormány észrevételei szerint a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási

bíróság, Ausztria) előtt vitatta az alapügy kiosztását, de sikertelenül. A Bírósághoz benyújtott iratokból az is kiderül, hogy a kérdést előterjesztő bíró az alapeljárásban nem dönthet arról, hogy ezt az ügyet jogszerűen osztották-e ki neki, mivel az ügyeknek a kérdést előterjesztő bíróságon belüli elosztására vonatkozó rendelkezések állítólagos megsértésének kérdése nem tárgya az alapeljárásnak, és a kérdést előterjesztő bíró hatáskörének kérdését, fellebbezés esetén, mindenképpen vizsgálni fogja a fellebbviteli bíróság.

- 50 E körülmények között az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem állapítható meg, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát képező uniós jogi rendelkezés és az alapügy között olyan kapcsolat áll fenn, amely miatt a kért értelmezés szükséges lenne ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíró az ilyen értelmezésből levonható tanulságok alapján az ezen ügy eldöntéséhez szükséges határozatot meghozhassa (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 51 Az említett kérdések tehát nem az uniós jog olyan értelmezésére irányulnak, amely az említett jogvita megoldásához objektív módon szükséges, hanem általános jellegűek.
- 52 Egyébiránt, a tényleges érvényesülés elvét illetően meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíró ezen elvet illetően is kérdést intéz a Bírósághoz, de az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában azt nem fejtette ki, és nem is indokolta, hogy miért lenne szükséges ezt az elvet értelmezni az alapügy eldöntéséhez.
- 53 A fenti megállapításokból következik, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan.

A költségekről

- 54 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

A Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) 2019. február 27-i határozatával benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan.

Aláírások